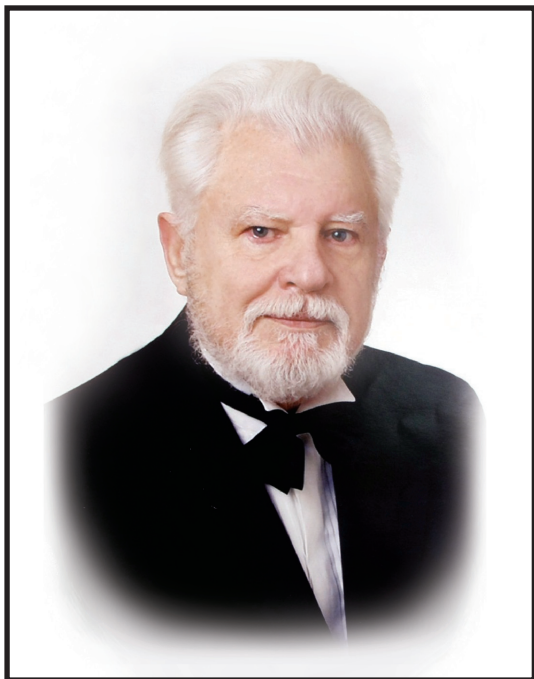

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ АКАДЕМІКА АНАТОЛІЯ ЮХИМОВИЧА РОМАНЕНКА

IN HALLOWED MEMORY OF ACADEMICIAN ANATOLIY ROMANENKO

Адміністрація та колектив Державної установи «Національний науковий центр радіаційної медицини, гематології та онкології НАМН України» з глибоким сумом та почуттям скорботи сповіщають, що 17 грудня 2025 року на 98-му році пішов з життя відомий український вчений-медик в галузі радіаційної медицини та радіаційної безпеки, видатний організатор медицини, висококваліфікований лікар, засновник та перший генеральний директор Наукового центру радіаційної медицини НАМН України РОМАНЕНКО АНАТОЛІЙ ЮХИМОВИЧ.

Романенко Анатолій Юхимович народився 15 грудня 1928 року в с. Новопавлівка Дніпропетровської області в сім'ї селян. Закінчив Дніпропетровський медичний інститут і пройшов визначний шлях від лікаря хірурга і головного лікаря номерної лікарні до Міністра охорони здоров'я УРСР (1975–1989 рр.), генерального директора академічного наукового центра (1986–2000 рр.), академіка Національної академії медичних наук України (1997 р.). Докторську дисертацію захистив у 1982 році, звання професора отримав у 1983 році.

Анатолій Юхимович був видатним вченим світового рівня в галузі радіаційної гігієни, радіобіології, радіаційної медицини, очолив розробку

The administration and staff of the State Institution «National Research Center for Radiation Medicine, Hematology and Oncology of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine» announce with deep sadness and a sense of grief that on December 17, 2025, at the age of 97, a famous Ukrainian medical scientist in the field of radiation medicine and radiation safety, an outstanding organizer of medicine, a highly qualified doctor, founder and first general director of the Research Center for Radiation Medicine of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine, ANATOLIY YUKHIMOVYCH ROMANENKO, passed away.

Anatoliy Yukhimovych Romanenko was born on December 15, 1928 in the village of Novopavlivka, Dnipropetrovsk region, into a family of peasants. He graduated from the Dnipropetrovsk Medical Institute and went through a remarkable path from a surgeon, chief physician to the Minister of Health of the Ukrainian SSR (1975–1989), Director General of an academic scientific center (1986–2000), academician of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine (1997). He defended his doctoral dissertation in 1982, and received the title of professor in 1983. Anatoliy Yukhymovych was an outstanding world-class scientist in the field of radiation hygiene, radiobiology, and radiation medicine, and led the

стратегії медичних контрзаходів при великомасштабних радіаційних аваріях. Його творчий доробок налічує понад 400 наукових праць, у тому числі 14 монографій, 3 авторських свідоцтв. Брав участь у підготовці Законів України та Державних цільових програм з мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи на 1986–2010 рр., Національних доповідей України до 15, 20, 25-х 30-х роковин Чорнобильської катастрофи, Постанов Верховної Ради України за матеріалами Парламентських слухань 1991–2021 рр. Входив до складу редакційних колегій багатьох вітчизняних та закордонних видань.

Анатолій Юхимович був керівником і науковим консультантом цілої плеяди науковців, підготував 12 докторів та кандидатів наук.

З перших днів аварії на Чорнобильській АЕС Анатолій Юхимович поряд із напруженою роботою з медичного забезпечення постраждалого населення ініціював створення спеціалізованої науково-практичної установи, здатної не лише обґрунтовувати невідкладні рішення, а й забезпечувати їх подальший науковий супровід.

Під його керівництвом та завдяки винятковим організаторським здібностям Науковий центр радіаційної медицини АМН України за короткий час перетворився на провідну наукову установу світового рівня, де здійснюються фундаментальні та прикладні дослідження, що мають вирішальне значення для охорони здоров'я населення, постраждалого внаслідок Чорнобильської катастрофи, а тисячі пацієнтів отримують необхідну медичну допомогу.

А. Ю. Романенко також працював директором Центру співробітництва з ВООЗ по мережі медичної готовності та допомоги при радіаційних аваріях (REMPAN), Головою Центральної міжвідомчої експертної ради з установлення причинного зв'язку хвороб, інвалідності та смерті з дією іонізуючого випромінювання та інших шкідливих чинників унаслідок аварії на Чорнобильській АЕС (1988–2007 рр.), був дійсним членом Міжнародної академії наук вищої школи, академіком Академії будівництва України.

Держава високо оцінила роботу А. Ю. Романенка. За видатні заслуги був відзначений багатьма державними нагородами: орденом «Знак Пошани», трьома орденами Трудового Червоного прапора, орденом Жовтневої революції, Почесною Грамотою Верховної Ради України. Його нагороджено численними міжнародними відзнаками.

development of a strategy for medical countermeasures in large-scale radiation accidents. His creative output includes over 400 scientific works, including 14 monographs and 3 author's certificates. He participated in the preparation of the Laws of Ukraine and State Target Programs for Minimizing the Consequences of the Chernobyl Disaster for 1986–2010, the National Reports of Ukraine for the 15th, 20th, 25th and 30th anniversaries of the Chernobyl Disaster, Resolutions of the Verkhovna Rada of Ukraine based on the materials of the Parliamentary Hearings of 1991–2021. He was a member of the editorial boards of many domestic and foreign publications.

Anatoliy Yukhymovych was the leader and scientific consultant of a whole galaxy of scientists, prepared 12 doctors and candidates of sciences.

From the first days of the Chernobyl accident, Anatoliy Yukhymovych, along with his intense work on medical support for the affected population, initiated the creation of a specialized scientific and practical institution capable not only of substantiating urgent decisions, but also of providing their further scientific support.

Under his leadership and thanks to his exceptional organizational skills, the Research Center for Radiation Medicine of the Academy of Medical Sciences of Ukraine has quickly become a leading world-class scientific institution, where fundamental and applied research is carried out, which is of crucial importance for the health of the population affected by the Chernobyl disaster, and thousands of patients receive the necessary medical care.

A. Yu. Romanenko also worked as the Director of the WHO Collaboration Center for the Medical Preparedness and Assistance Network for Radiation Accidents (REMPAN), the Chairman of the Central Interdepartmental Expert Council for Establishing the Causal Relationship of Diseases, Disability and Death with the Effects of Ionizing Radiation and Other Harmful Factors as a Result of the Chernobyl Nuclear Power Plant Accident (1988–2007), was a full member of the International Academy of Sciences of Higher Education, and an academician of the Academy of Construction of Ukraine.

The state highly appreciated the work of A. Yu. Romanenko. For his outstanding services, he was awarded many state awards: the Order of the Badge of Honor, three Orders of the Red Banner of Labor, the Order of the October Revolution, the Honorary Diploma of the Verkhovna Rada of Ukraine. He was awarded numerous international awards.

А. Ю. Романенко був всебічно обдарованою, глибоко мислячою, багатогранною людиною, надзвичайно цікавим співрозмовником, вченим-медиком з енциклопедичними знаннями. Людина з великої літери — таким залишиться Анатолій Юхимович у душах і серцях тих, хто його знав, кому відомі його наукові погляди і переконання, тих, хто мав щастя спілкуватись з ним або просто слухати його.

Низько схиляємо голови перед світлою пам'яттю Анатолія Юхимовича Романенко та висловлюємо щирі співчуття рідним, учням і близьким.

*Колектив Державної установи
«Національний науковий центр радіаційної
медицини, гематології та онкології
НАМН України»*

*Правління ГО «Українська асоціація радіаційної
медицини та радіаційного захисту»*

*Редакційна колегія збірника
«Проблеми радіаційної медицини та радіобіології»*

A. Yu. Romanenko was a comprehensively gifted, deeply thinking, multifaceted person, an extremely interesting conversationalist, a medical scientist with encyclopedic knowledge. A man with a capital letter — Anatoly Yukhymovych will remain so in the souls and hearts of those who knew him, who are familiar with his scientific views and beliefs, those who had the good fortune to communicate with him or simply listen to him.

We bow our heads low before the bright memory of Anatoly Yukhymovych Romanenko and express our sincere condolences to his family, students and loved ones.

*Staff of the State Institution
«National Research Center for Radiation Medicine,
Hematology and Oncology of the National Academy
of Medical Sciences of Ukraine»*

*Board of the NGO «Ukrainian Association of Radiation
Medicine and Radiation Protection»*

*Editorial Board of the Collection
«Problems of Radiation Medicine and Radiobiology»*